

ROMÂNIA
CURTEA DE APEL BUCUREȘTI
SECȚIA A VIII A CONTENCIOS ADMINISTRATIV ȘI FISCAL

DOSAR NR. 11822/2/2010

Sentința civilă nr. 5187
Ședința publică de la 19 septembrie 2011

Curtea constituită din:
PREȘEDINTE: SPÎNU OVIDIU
GREFIER: FUIOREA VICTORIA MIHAELA

Pe rol este soluționarea acțiunii în contencios administrativ formulată de reclamantul CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU STUDIAREA ARHIVELOR SECURITĂȚII în contradictoriu cu pârâtul STĂNESCU CORNELIU LEFTER având ca obiect "constatarea calității de lucrător/colaborator al Securității (OUG nr. 24/2008)".

La apelul nominal făcut în ședință publică, a răspuns reclamantul, prin consilier juridic cu delegație la dosarul cauzei.

Procedura de citare este legal îndeplinită.

S-a făcut referatul cauzei de către grefierul de ședință, după care:

Curtea acordă cuvântul părții prezente în dezbaterile probatoriului.

Reclamantul, prin reprezentant, solicită instanței încuviințarea probei cu înscrisurile depuse la dosarul cauzei.

Curtea încuviințează pentru părți proba cu înscrisurile depuse la dosar ca fiind pertinente, concludente și utile soluționării cauzei și constată proba administrată.

Nemaifiind cereri de formulat, excepții de invocat, sau probe de administrat, Curtea constată cauza în stare de judecată și acordă cuvântul pe fond.

Reclamantul, prin reprezentant, solicită instanței admiterea acțiunea astfel cum a fost formulată și constatarea calității de colaborator al Securității a pârâtului Stănescu Corneliiu Lefter. Depune la dosarul cauzei jurisprudență.

Curtea, în conformitate cu prevederile art. 150 Cod Procedură civilă, declară dezbaterile închise și reține cauza spre soluționare.

CURTEA,

Deliberând

Prin cererea înregistrată pe rolul Curții de Apel București – Secția a VIII a Contencios Administrativ și Fiscal la data de 03.12.2010 reclamantul CNSAS a solicitat instanței, în contradictoriu cu pârâtul STĂNESCU CORNELIU LEFTER, ca prin hotărârea ce o va pronunța să constate existența calității de colaborator ai Securității în ceea ce îl privește pe pârât.

În motivarea cererii a arătat că pârâtul ocupă funcția de Consilier Local al comunei Frecăței, județul Tulcea. Conform prevederilor art. 3 lit. g), coroborat cu art. 5 alin. 1 teza II din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 293/2008, Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității verifică din oficiu, sub aspectul constatării calității de lucrător sau de colaborator al

Securității, persoanele care candidează, au fost alese sau numite în demnitățile sau funcțiile prevăzute la art. 3 lit. b) - h)1.

Așa cum rezultă din cuprinsul Notei de Constatare nr. DI/I/3576 din 17.11.2009, precum și din înscrisurile pe care le-a atașat acțiunii, pârâtul Stănescu Corneliu Lefter a fost recrutat de către Inspectoratul Județean Tulcea, în calitate de gazdă a casei de întâlniri, la data de 20.08.1968, sub numele conspirativ <FARUL>, pentru conspirarea legăturii cu informatorii din satul Cataloi și pentru „desfășurarea unei munci calificate de conducere și educare”. Ulterior, numele casei de întâlniri a fost schimbat din „FARUL” în „LUMINIȚA”.

A solicitata instanței să se pronunțe asupra calității pârâtului de colaborator al securității, în lumina prevederilor art. 2 lit. b, din O.U.G. nr. 24/2008, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 293/2008, a documentelor ce alcătuiesc dosarul de rețea nr. R 302722, al cărui titular este pârâtul. Norma juridică invocată descrie, sub aceeași denumire generică, 3 posibilități de relație benevolă cu structurile de represiune ale aparatului comunist, impunând îndeplinirea unor condiții specifice fiecărei categorii,

Astfel, pentru colaborarea prin facilitarea culegerii de informații trebuie îndeplinite cumulativ următoarele condiții:

Înlesnirea activității de culegere de informații de la rețeaua informativă să se facă prin punerea la dispoziția organelor de securitate „a locuinței sau a altui spațiu” deținut.

A arătat că această condiție este realizată deoarece, potrivit documentelor întocmite de ofiterii de Securitate „Pentru conspirarea legăturii cu informatorii din satul Cataloi, comuna Frecăței și pentru desfășurarea unei munci calificate de conducere și educare, se impune recrutarea unei gazde case le întâlniri, deoarece în satul susmenționat nu avem nici o casă de întâlniri. În vederea realizării scopului raportat mai sus am stabilit că localul dispensarului veterinar din sat ar fi cel mai corespunzător pentru efectuarea întâlnirilor cu informatorii. Din verificările efectuate a rezultat că a acest dispensar funcționează ca tehnician veterinar numitul Stănescu Cornel /.../. /.../ Ne-am orientat asupra acestei case deoarece este amplasată la marginea satului și prin poziția ei permite intrarea informatorilor fără nici un risc de deconspirare a lor.” La data de 20.08.1968/.../s-a efectuat recrutarea numelui STĂNESCU Cornel ca gazdă casă de întâlniri din satul Cataloi, comuna Frecăței, cu care ocazie, a fost prelucrat asupra conspirativității”.

A precizat că este irelevant pentru reținerea calității, forma juridică în temeiul căreia, potențialul elaborator posedă spațiul respectiv, legiuitorul considerând că este suficient simpla deținere a acestuia.

De asemenea, din construcția textului de lege rezultă că este irelevantă natura informațiilor pe care rețeaua introdusă în casa conspirativă a furnizat-o Securității. Altfel spus, pentru reținerea calității de gazdă a unei case de întâlniri nu trebuie ca sursele să furnizeze informații care să se refere la atitudini sau activități îndreptate împotriva regimului. O interpretare contra acceptată pentru următoarele motive . În primul rând niciuna dintre cele două părți – ofiterul, respectiv gazda - nu aveau cum să prevadă, la momentul punerii la dispoziție a spațiului, ce fel de informații vor putea oferi colaboratorii care vor intra în imobilul respectiv. În plus, gazda nici nu participa la întâlnirile dintre ofiter și surse. În al doilea rând, o atare interpretare nu poate fi primită pentru că ar însemna că stabilirea carității de gazdă (colaborator prin facilitarea străngerii de informații) să depindă exclusiv de activitatea unor terți. Deci, calea aleasă de legiuitor se justifică prin aceea că gazdele caselor aveau angrenajul Securității, un rol mult mai important decât cel al informatorilor. În plus, această

categorie de colaborare nu permite subclasificări pe criterii morale, la fel ca în cazul informatorilor a căror activitate este analizată în funcție de conținutul delațiunilor furnizate.

A menționat că în perioada 1968 - 1970, în casa de întâlniri „FARUL” au fost introduse mai multe surse așa cum rezultă și din documentele întocmite de ofițerii de Securitate: „în cursul anului 1970 s-au efectuat în casa de întâlniri <FARUL> din satul Cataloi cu informatorul <Tudor Nicolae>, din această localitate, întâlniri care s-au desfășurat în condiții foarte bune de conspirativitate, având în vedere destinația imobilului în care se află, cât și a faptului că gazda casei fiind un element serios, s-a preocupat de conspirativitatea colaborării sale cu organele de securitate, ^existând suspiciuni în această direcție”; „Tabel cu ofițerii care au folosit casa și informatorii, colaboratorii (candidați la recrutare) care au fost introduși în casa <FARUL>”: „Barbu V-le”, „Tudor Nicolae”, „Condrea Ionel”, „Silvestru Simion”, „Toma Ion”.

De asemenea, față de faptul că majoritatea documentelor din dosar sunt întocmite de ofițerii de Securitate, întregul material probator bazându-se pe conformitatea relatărilor acestora, reclamantul a arătat că legiuitorul instituie o prezumție relativă de veridicitate.

Pentru argumentele expuse anterior, prima condiție impusă de legiuitor în constatarea calității de colaborator, este asigurată - punerea la dispoziția Securității a spațiului respectiv să se facă în mod voluntar.

Și această condiție este asigurată fapt dovedit de consemnările ofițerilor de Securitate, care, pe parcursul celor 4 ani de utilizare a casei de întâlniri „Farul”, respectiv „Luminița”, au reținut următoarele: „Din verificările făcute prin gazdă, cât și din discuțiile purtate cu informatorul a rezultat că nimeni nu cunoaște faptul că casa este folosită de organul nostru în scopul muncii. /.../ Rezultă de asemeni că gazda are o comportare corectă, este cinstit, nu are relații cu elemente suspecte și nu a manifestat vreodată interesul de a afla scopul în care este folosită camera pusă la dispoziție temporar și periodic organelor noastre.”; „am mers la biroul de lucru al pârâtului, gazda casei de întâlniri, discutând mai multe probleme între care și despre faptul dacă până în prezent cineva a sesizat prezența unor persoane străine la biroul său. Stănescu Cornel a arătat că nu a fost întrebat de nimeni și crede că nici nu o să fie întrebat vreodată de cineva pentru că la rolul său se prezintă mai mulți cetățeni cu diverse probleme. În continuare STĂNESCU dome/ a arătat că putem să folosim în continuare biroul său.”; „în discuțiile pe care le-am purtat cu gazda casei de întâlniri STĂNESCU Cornel, în legătură cu conspirativitatea casei, acesta a arătat că până în prezent nici o persoană străină nu s-a interesat de prezența ofițerilor de securitate și biroul său și că putem să o folosim în continuare.”

Consideră că ambele condiții menționate anterior sunt îndeplinite, astfel cum sunt menționate de art. 2 lit. b teza IV – a solicitat instanței să aprecieze asupra calității de colaborator a pârâtului.

În drept, și-a întemeiat cererea pe conținutul articolelor: art. 3 lit. g), art. 2 lit. b), art. 5 alin. 1, art. 8 lit. a), art. 11 alin. 1, ale Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, aprobată cu modificări și completări prin Legea 293/2008, coroborate cu art. 30, art. 31 alin. 1 și art. 35 alin. 5, lit. a din Regulamentul de organizare și sancționare al C.N.S.A.S. adoptat prin Hotărârea nr. 2/2008, precum și pe dispozițiile articolului 112 al Codului de Procedură Civilă.

Pentru aceste motive, a solicitat instanței să constate calitatea de colaborator al Securității în ceea ce îl privește pe pârâtul Stănescu Corneliu Lefter.

În dovedirea acțiunii, a depus următoarele înscrisuri:

1. Nota de Constatăre nr. DI/3576/ 17.11.2009, aprobată de Colegiul C.N.S.A.S.;

2. Dosarul R 302722 (cota C.N.S.A.S.), integral; Materialele menționate la punctul 2 respectă condițiile puse de articolul 11 alineatul 3 al Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, aprobată cu modificări și completări prin Legea 293/2008.

Pârâțul legal citat nu s-a prezentat în fața instanței și nu a depus întâmpinare.

Analizând probele administrate în cauză instanța reține că cererea reclamantei este întemeiată , urmând a fi admisă ca atare.

Mai întâi, Curtea consideră necesar a efectua câteva aprecieri cu caracter general, de natură să pună în lumină rațiunea adoptării legislației privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, precum și consecințele hotărârilor judecătorești pronunțate în urma parcurgerii procedurilor prevăzute de O.U.G. nr.24/2008, aprobată cu modificări prin Legea nr.293/2008.

În acest sens, trebuie observat că în preambulul O.U.G. nr.24/2008, aprobată cu modificări prin Legea nr.293/2008, se relevă că „în perioada de dictatură comunistă, cuprinsă între 6 martie 1945 – 22 decembrie 1989, puterea comunistă a exercitat, în special prin organele securității statului, parte a poliției politice, o permanentă teroare împotriva cetățenilor țării, drepturilor și libertăților lor fundamentale”.

Din analiza preambulului și a prevederilor OUG nr.24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității aprobată cu modificări prin Legea nr. 293/2008, rezultă, fără echivoc, că rațiunea adoptării acestui act normativ derivă din necesitatea cunoașterii de către membrii unei societăți postcomuniste a fostului regim totalitar, depășirii nivelului organizatoric, intelectual și moral impus de un sistem caracterizat prin structuri și moduri de gândire inadecvate, respectării drepturilor omului și a libertăților fundamentale, creării unei culturi politice autentice și a unei societăți civilizate, verificării a posteriori a comportamentului persoanelor care, în prezent, candidează pentru, sau, după caz, ocupă demnități ori funcții publice (aflându-se în situații de a fi garanții Constituției și ai democrației) sau dețin titluri care implică o dimensiune morală primordială, legea neavând un scop punitiv și neinstituind o responsabilitate penală a celor în privința cărora se va constata că au fost lucrători sau colaboratori ai Securității. Totodată, reglementarea în discuție contribuie la o mai bună înțelegere a prezentului și la o proiectare adecvată a viitorului societății românești.

În esență, sub aspectul care interesează în cauză, OUG nr.24/2008, aprobată cu modificări prin Legea nr. 293/2008, urmărește scopul de deconspirarea, indicat în preambul, a persoanelor care au contribuit la instrumentarea dosarului întocmit de Securitate, sau au efectuat activitățile prevăzute de actul normativ, prin consemnarea publică – publicarea în Monitorul Oficial al României Partea a III-a, și punerea la dispoziția mijloacelor de informare în masă de către reclamantul C.N.S.A.S., în temeiul art.12 alin.1 din ordonanță, a celor care ocupă demnitățile sau funcțiile enumerate în art.3, precum și a celor care își manifestă intenția de a candida pentru alegerea sau numirea în aceste demnități sau funcții publice, actul normativ antrenând doar eventuale consecințe de ordin moral în privința celor care au încălcat drepturile și libertățile fundamentale ale altora în perioada dictaturii comuniste.

Prin urmare, rolul instanței judecătorești investită cu soluționarea unei acțiuni în constatarea calității de lucrător sau după caz, colaborator al Securității,

nu este acela de a stabili vinovații sau de a le comensura, de a aplica pedepse și de a le individualiza, instanța nerealizând o justiție retributivă, ci de a verifica, pe baza copiilor certificate de pe documentele aflate în arhiva reclamantului C.N.S.A.S. și eventual, a altor probe, întrunirea cumulativă a condițiilor prevăzute de lege pentru existența calității în discuție, rațiunea legii și rolul instanței fiind în acord cu principiile stabilite atât prin Rezoluția Adunării Parlamentare a Consiliului Europei nr.1096/1996 privind demantelarea fostelor regimuri comuniste, cât și prin jurisprudența C.E.D.O. ca expresie a celor mai înalte idei despre justiție și echitate (a se vedea hotărârea de Mare Cameră pronunțată la data de 16.03.2006 în cauza Zdanoka contra Letoniei; decizia de inadmisibilitate din 22.11.2001 în cauza Knauth contra Germaniei).

Analizând actele și lucrările dosarului, în raport de obiectul cererii de chemare în judecată și de temeiurile de drept incidente în cauză, Curtea reține următoarele:

Condițiile pentru ca o persoană să poată fi considerată colaborator al poliției politice comuniste, prev. de art.5 alin.3 din Legea nr.187/1999, sunt aproape identice cu cele prevăzute de art.2 lit.b din OUG nr.24/2008, respectiv:

- furnizarea sau înlesnirea transmiterii de informații;
- prin acele informații să se denunțe activitățile sau atitudinile potrivnice regimului totalitar comunist;
- furnizarea sau înlesnirea transmiterii informațiilor să fi fost de natură să aducă atingere drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Din înscrisurile existente la dosarul cauzei care au fost întocmite de către organele de Securitate rezultă că pentru conspirarea legăturii cu informatorii din satul Cataloi, comuna Frecăței și pentru desfășurarea unei munci calificate de conducere și educare, s-a impus recrutarea unei gazde -case de întâlniri, deoarece în satul susmenționat organele de securitate nu aveau nicio casă de întâlniri.

În vederea realizării scopului raportat mai sus organele de securitate au stabilit că localul dispensarului veterinar din satul Cataloi, comuna Frecăței ar fi cel mai corespunzător pentru efectuarea întâlnirilor cu informatorii.

Din verificările efectuate a rezultat că a la acest dispensar funcționează ca tehnician veterinar numitul Stănescu Cornel /.../. /.../ Ne-am orientat asupra acestei case deoarece este amplasată la marginea satului și prin poziția ei permite intrarea informatorilor fără nici un risc de deconspirare a lor." La data de 20.08.1968/.../s-a efectuat recrutarea numitului STĂNESCU Cornel ca gazdă casă de întâlniri din satul Cataloi, comuna Frecăței, cu care ocazie, a fost prelucrat asupra conspirativității"

Instanța reține că pentru reținerea calității de colaborator al securității este irelevantă forma juridică în temeiul căreia, potențialul colaborator posedă spațiul respectiv, legiuitorul considerând că este suficientă simpla deținere a acestuia.

De asemenea, din construcția textului de lege rezultă că este irelevantă natura informațiilor pe care rețeaua introdusă în casa conspirativă a furnizat-o Securității.

Altfel spus, pentru reținerea calității de gazdă a unei case de întâlniri nu trebuie ca sursele să furnizeze informații care să se refere la atitudini sau activități îndreptate împotriva regimului. O interpretare contra acceptată pentru următoarele motive .

În primul rând niciuna dintre cele două părți – ofițerul, respectiv gazda - nu aveau cum să prevadă, la momentul punerii la dispoziție a spațiului, ce fel de informații vor putea oferi colaboratorii care vor intra în imobilul respectiv. În plus, gazda nici nu participa la întâlnirile dintre ofițer și surse.

În al doilea rând, o atare interpretare nu poate fi primită pentru că ar însemna că stabilirea carității de gazdă (colaborator prin facilitarea strănerii de informații) să depindă exclusiv de activitatea unor terți. Deci, calea aleasă de legiuitor se justifică prin aceea că gazdele caselor aveau angrenajul Securității, un rol mult mai important decât cel al informatorilor. În plus, această categorie de colaborare nu permite subclasificări pe criterii morale, la fel ca în cazul informatorilor a căror activitate este analizată în funcție de conținutul delatunilor furnizate.

Din înscrisurile depuse la dosarul cauzei rezultă că în perioada 1968 - 1970, în casa de întâlniri „FARUL” au fost introduse mai multe surse așa cum rezultă și din documentele întocmite de ofițerii de Securitate: „în cursul anului 1970 s-au efectuat în casa de întâlniri <FARUL> din satul Cataloi cu informatorul <Tudor Nicolae>, din această localitate, întâlniri care s-au desfășurat în condiții foarte bune de conspirativitate, având în vedere destinația imobilului în care se află, cât și a faptului că gazda casei fiind un element serios, s-a preocupat de conspirativitatea colaborării sale cu organele de securitate, existând suspiciuni în această direcție”; „Tabel cu ofițerii care au folosit casa și informatorii, colaboratorii (candidați la recrutare) care au fost introduși în casa <FARUL>”: „Barbu V-le”, „Tudor Nicolae”, „Condrea Ionel”, „Silvestru Simion”, „Toma Ion”.

Curtea reține că legiuitorul instituie o prezumție relativă de veridicitate în privința documentelor din dosar care au fost întocmite de ofițerii de Securitate, întregul material probator bazându-se pe conformitatea relatărilor acestora, or, în prezenta cauză această prezumție relativă nu a fost înlăturată prin administrarea de probe contrarii.

Așadar, în raport de situația de fapt și de drept menționată anterior curtea reține că punerea la dispoziția Securității a spațiului menționat anterior s-a făcut în mod voluntar.

Din consemnările ofițerilor de Securitate, care, pe parcursul celor 4 ani de utilizare a casei de întâlniri „Farul”, respectiv „Luminița” rezultă că prin informațiile primite în casa conspirativă au fost denunțate activitățile sau atitudinile potrivnice regimului totalitar comunist.

Această situație de fapt rezultă din înscrisurile depuse la dosarul cauzei din care rezultă că : „Din verificările făcute prin gazdă, cât și din discuțiile purtate cu informatorul a rezultat că nimeni nu cunoaște faptul că casa este folosită de organul nostru în scopul muncii. /.../ Rezultă de asemenea că gazda are o comportare corectă, este cinstit, nu are relații cu elemente suspecte și nu a manifestat vreodată interesul de a afla scopul în care este folosită camera pusă la dispoziție temporar și periodic organelor noastre.”; „am mers la biroul de lucru al pârâtului, gazda casei de întâlniri, discutând mai multe probleme între care și despre faptul dacă până în prezent cineva a sesizat prezența unor persoane străine la biroul său. Stănescu Cornel a arătat că nu a fost întrebat de nimeni și crede că nici nu o să fie întrebat vreodată de cineva pentru că la rolul său se prezintă mai mulți cetățeni cu diverse probleme. În continuare Stănescu Cornel a arătat că putem să folosim în continuare biroul său.”; „în discuțiile pe care le-am purtat cu gazda casei de întâlniri Stănescu Cornel, în legătură cu conspirativitatea casei, acesta a arătat că până în prezent nici o persoană străină nu s-a interesat de prezența ofițerilor de securitate și biroul său și că putem să o folosim în continuare.”

Curtea observă că interpretările gramaticală, logico - sistematică și teleologică ale prevederilor legale anterior indicate, conduc la concluzia certă că nu este necesar, pentru ca o persoană să fie încadrată în categoria colaboratorilor poliției politice, ca activitatea acesteia să fie adus efectiv atingere drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, fiind suficient ca ea să fi fost îndreptată împotriva acestor drepturi și libertăți și să fi fost de natură, aptă să le aducă atingere.

Cu toate acestea, activitatea concretă a pârâtului, astfel cum rezultă din materialul probator exprimat, descrisă anterior, a determinat o supraveghere îndeaproape a persoanelor despre care dăduse informații. În concluzie, informațiile furnizate de pârât au îngreunat dreptul la libertatea de exprimare și libertatea opiniilor prevăzut de art. 28 din Constituția României din 1965, coroborat cu art. 19 din Pactul Internațional cu privire la Drepturile Civile și Politice, dreptul la liberă circulație prevăzut de art. 12 din Pactul Internațional cu privire la Drepturile Civile și Politice, precum și dreptul la viață privată prevăzut de art.17 din Pactul Internațional cu privire la Drepturile Civile și Politice.

Așadar, fiind îndeplinite toate condițiile legale evocate anterior, Curtea apreciază că prezenta acțiune este întemeiată, urmând a o admite, în temeiul art.11 rap.la art.2 lit.b din OUG 24/2008, astfel încât va constata calitatea de colaborator al Securității în privința pârâtului.

PENTRU ACESTE MOTIVE
ÎN NUMELE LEGII
HOTĂRĂȘTE:

Admite cererea formulată de reclamantul CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU STUDIEREA ARHIVELOR SECURITĂȚII, cu sediul în București, str. Matei Basarab, nr. 55-57, sector 3, în contradictoriu cu pârâtul STĂNESCU CORNELIU LEFTER, cu domiciliul în com. Frecăței, județ Tulcea.

Constată calitatea de colaborator al Securității în privința pârâtului.

Cu recurs în 15 zile de la comunicare.

Pronunțată în ședință publică, azi, 19.09.2011.

PREȘEDINTE,
SPÎNU C. D. I. I.
MIHAELA

GREFIER,
FUIOREA
VICTORIA

CONFORM CU
ORIGINALUL

14.11.2012 ROMANIA
CURTEA DE APEL BUCUREȘTI
SECȚIA I

Prezenta copie fiind conformă
cu originalul alături de care
acestei instanțe se prezintă
se legalizează.

Numărul de înregistrare
pînă la prezentare la 2.12.2011
Secția Taxe.